

## Brødre for evigt? Om tilgang og afgang i rocker-/bandemiljøer\*

*Af Malthe Øland Ribe, fuldmægtig i Justitsministeriets  
Forskningskontor*

### **Abstract**

*This study examines turnover among gangs in Denmark. Gangs are defined as organized groups involved in serious crime. Compared to American street gangs, Danish gang members are generally older, more organized and involved in gang activities over a longer period. Data originates from the Police Intelligence Database, where gang members are systematically registered. When a person is no longer considered active in a gang, the individual is removed from the database. The study includes 3,593 males registered in the database between June 2009 and December 2016. At any given time, approximately two-thirds of the study population was registered as affiliated with outlaw motorcycle clubs such as the Hells Angels and Bandidos. The study finds that less than one-tenth of the members were registered during the entire period of seven and a half years. Stable gang members are generally outlaw bikers. The average duration of gang membership among those who left the gang is 3.2 years. There are, however, huge differences between the gangs in this respect. Likewise, the relationship between membership duration and age at onset varies between outlaw biker clubs and other gangs. The youngest members leave the biker gangs first, while the opposite is the case for other gangs. Less than one-tenth of the gang members who, according to the police data, left their gang, were registered again later on. Outlaw bikers who temporarily left their gang tend to re-join the same organization, while other gang members are more likely to join different gangs if they return. Some gang members changed gang affiliation without leaving temporarily. As half of these turnovers happened simultaneously, it suggests merges of, or splits in, existing gangs.*

\* Title in English: *Brothers forever? Influx and desistance from outlaw biker clubs and other gangs.*

## 1. Indledning

Der har gennem mange år været stort fokus på rockergrupperinger og bander i Danmark på grund af den omfattende kriminalitet, disse grupperinger står for, og – ikke mindst – på grund af de kampe eller 'krige', der ind imellem udspiller sig mellem grupperne med skyderier på åben gade til følge. Dette fokus har afstedkommet en del forskning, der blandt andet belyser den socioøkonomiske baggrund for de personer, der indgår i grupperingerne, og karakteristika ved deres kriminelle karriere (Klement, Kyvsgaard & Pedersen 2010; Klement & Pedersen 2013).

Gennem de seneste år har der også været gennemført forskning vedrørende det flow, der er i disse miljøerne. Debatten om rockere og bander kan efterlade et indtryk af, at der er en høj grad af stabilitet i medlemskabet – et indtryk af, at når en person først er blevet medlem af en kriminel rocker- eller bandegruppering, så er det et medlemskab for livet. Forskningen om gennemstrømningen i grupperingerne kan belyse, hvorvidt det reelt forholder sig på denne måde, og den kan dermed også give et indblik i, hvor let eller hvor vanskeligt det kan være at forlade miljøet. Den forskning, der hidtil er gennemført på dette område, har ikke støttet den almene opfattelse af meget langvarige medlemskaber af grupperingerne (Klement & Kyvsgaard 2014; Pedersen & Ribe 2016). Den undersøgelse, der omtales i det følgende, omhandler flowet i grupperingerne fra 2009 til udgangen af 2016.<sup>1</sup> Ønsket om at opdatere de tidligere undersøgelser beror på, at der med tiden er blevet adgang til mere detaljerede data, og at et længere tidsperspektiv naturligvis giver et klarere billede af de bevægelser, der er i grupperingerne.

Ud over at se på selve gennemstrømningen – flowet – af personer i rocker- og bandemiljøerne belyses også spørgsmålet om skift mellem de forskellige grupperinger og om personer kan være medlemmer af en gruppering af flere omgange.

## 2. Undersøgelsens grundlag

Undersøgelsen er muliggjort, fordi politiet gennem en årrække har registreret medlemmer af rocker- og bandegrupperinger i Politiets Efterforskningsstøtte Database (PED). Rigs politiet definerer kriminelle rocker-/bandegrupperinger som *organiserede grupper, der udøver alvorlig kriminalitet*, dvs. personfarlig kriminalitet og narkotikakriminalitet. Medlemskab af en rockerklub er tilstrækkeligt til

1. Denne artikel er en forkortet og lettere bearbejdet version af en rapport fra Justitsministeriets Forskningskontor. [http://justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Billeder/Forskning/captia\\_flowrapport\\_2017\\_dok2349125.pdf](http://justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Billeder/Forskning/captia_flowrapport_2017_dok2349125.pdf)

at blive registreret i PED, da det antages, at en person for at blive medlem har begået alvorlig kriminalitet, uden at vedkommende nødvendigvis er dømt herfor. For personer, der mistænkes for at have en relation til et bandemiljø, skal det – for at de registreres i PED – dokumenteres, at de er i kontakt med etablerede bander, og de skal som minimum være mistænkt for alvorlig kriminalitet. At blive registreret i PED kræver således ikke nødvendigvis, at personerne er sigtet eller dømt for kriminalitet.

Det skal understreges, at oplysningerne om rockere og bandemedlemmer kvalitets sikres og valideres løbende. Det betyder, at en person slettes fra registeret, når det vurderes, at vedkommende ikke længere er involveret i rocker-/bandemiljøerne.

Når flowanalyser alligevel er mulige, skyldes det, at Justitsministeriets Forskningskontor løbende har modtaget oplysninger om registrerede rockere og bandemedlemmer, første gang i juni 2009, derefter i oktober 2012, oktober 2013, november 2014 samt i januar, august, september og november 2015. Siden januar 2016 er oplysningerne modtaget månedligt. Da der særligt i begyndelsen af denne periode gik lang tid mellem dataudtrækkene, vil der være nogle registrerede, der ikke figurerer i materialet, idet de både kan være blevet registreret og slettet fra registeret mellem især de to første udtræk.

I alt indgår i undersøgelsen 3.593 personer, der har været registreret som aktive i miljøerne på mindst ét tidspunkt. I alle udtræk er det cirka to tredjedele, der tilhører forskellige rockergrupperinger – hovedsageligt Hells Angels MC og Bandidos MC – mens bandemedlemmerne fordeler sig i et større antal grupperinger, hvoraf nogle er meget små, andre er ophørt med at eksistere i undersøgelsesperioden, mens nye er kommet til.

I rapporten skelnes alene mellem rockere og bandemedlemmer. Det er uklart, om de registrerede rockere og bandemedlemmer kan sammenlignes i den udstrækning, de bliver i undersøgelsen, da vilkårene for registrering som nævnt er forskellig for de to grupper. Det bør også nævnes, at politiet har ændret registreringspraksis i løbet af den undersøgte periode, hvilket kan have betydning for sammenligningerne over tid. Muligvis kan også strafskærpelser for rocker- og banderelateret kriminalitet betyde, at rockere og bandemedlemmer er mindre tilbøjelige til offentligt at markere sig som medlemmer. Generelt må undersøgelsens materiale dog anses for at være af ganske høj kvalitet.

### **3. Ophør og varighed af tilknytning**

Der er stor forskel mellem rockergrupperinger og bander med hensyn til, hvor længe de ifølge politiets oplysninger har været tilknyttet en gruppe, inden de op-

hører. Varigheden af medlemskab af en gruppering er ikke bare af almen interesse, men er også vigtig, fordi den indikerer, hvor dybt integreret i gruppens aktiviteter, personen er eller har været. Det er påvist i amerikansk forskning, der også har peget på, at langvarige medlemskaber af kriminelle bander medfører flere negative konsekvenser for personen senere i livet (Pyrooz et al. 2012; Krohn et al. 2011).

Varighed af medlemskab måles dels for dem, der er ophørt med at være registreret og dermed må formodes at have forladt grupperingen. Det drejer sig om i alt 2.560 personer. Varigheden måles imidlertid også for dem, der fortsat er aktive i grupperingerne, idet de ophørte ikke nødvendigvis er en repræsentativ del af samtlige medlemmer.

Med hensyn til ophørte forløb viser der sig et ganske ensartet mønster for rockere og bandemedlemmer.<sup>2</sup> For rockernes vedkommende går der i gennemsnit 3,1 år fra første registrering til beregnet ophør, mens det for bandemedlemmer drejer sig om 3,3 år. I begge grupper er det godt en tredjedel af de ophørte, der har været registreret i under to år, mens knap halvdelen været registreret fra to og op til fem år. Den resterende femtedel har været registreret i minimum fem år. Blandt de ophørte rockere er det medlemmer af deres *puppet clubs* og til dels deres støttegrupper,<sup>3</sup> der hurtigst forlader grupperingerne, mens ophørte medlemmer af Hells Angels MC har haft ret langvarige forløb. Mange af bandegrupperingerne er relativt nye, hvorfor det særligt er medlemmer af grupperinger, der har eksisteret længe, der er ophørt efter relativt langvarige medlemskaber.

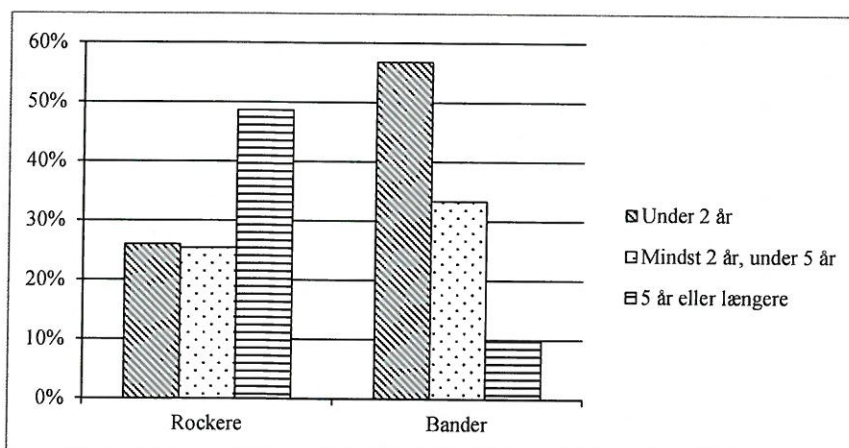
Især forskellen mellem rocker- og bandegrupperinger med hensyn til varigheden af grupperingernes eksistens får betydning for varigheden af de individuelle

2. Perioden som PED-registreret for ophørte rockere og bandemedlemmer er beregnet som forskellen mellem datoen for den oprindelige registrering på den ene side og på den anden side tidspunktet *mellem* den seneste dato, hvor personen optræder i PED, og datoen, hvor personen ikke optræder i PED. Da der gik relativt lang tid mellem de første fire dataudtræk, er tallene fra denne periode behæftet med stor usikkerhed. For de aktive rocker-/bandemedlemmer er perioden som PED-registreret beregnet som forskellen mellem datoen for den oprindelige registrering og datoen for det seneste udtræk. Her er der således ikke den samme usikkerhed om den foreløbige tidsperiode. Det bemærkes, at varigheden af eventuelle tidligere forløb ikke indregnes i den foreløbige varighed af et aktivt forløb.
3. En puppet club har en særlig tæt tilknytning til et fuldgyldigt chapter, mens en støttegruppe ikke er ligeså tæt knyttet dertil.

medlemskaber blandt dem, der ved udgangen af undersøgelsesperioden, december 2016, fortsat må betragtes som aktive medlemmer.<sup>4</sup>

Der viser sig således at være en stor spredning i, hvor længe henholdsvis rockere og bandemedlemmer har været registreret indtil da. Som det ses af figur 1, er det knap halvdelen af de aktive rockere, der har været registreret i mindst fem år, hvilket kun gælder en tiendedel af bandemedlemmerne. Omvendt har over halvdelen af de aktive bandemedlemmer været registreret i mindre end to år. For rockerne ligger denne andel på lige godt en fjerdedel.

Figur 1: Fordelingen af varighed af PED-registreringer for aktive rockere og bandemedlemmer



Der er videre set på *udviklingen* i den gennemsnitlige varighed af registreringen hos de rockere og bandemedlemmer, der er registreret som aktive i de enkelte udtræk fra august 2015 til december 2016. Her viser det sig, at forskellen mellem varigheden af henholdsvis rockernes og bandemedlemmernes medlemskaber er øget med tiden. For rockernes vedkommende er der sket en vækst, så de ved udgangen af 2016 gennemsnitligt har været registreret godt syv måneder længere end i august 2015. For bandemedlemmerne gør det modsatte sig gældende, idet de nuværende bandemedlemmer har været registreret knap otte måneder kortere

4. Det drejer sig om i alt 1.257 personer.

end dem, der var registreret i august 2015. Over det sidste halvandet år har der således været en udvikling i retning af, at rockergrupperingerne overordnet set består af mere stabile medlemmer end tidligere, mens det modsatte gør sig gældende i banderne.

En af de forskelle, der er mellem rocker- og bandegrupperingerne vedrørende henholdsvis korte og langvarige forløb, er alderen på registreringstidspunktet. Personer, der har afsluttet forløb som rocker inden for to år efter registreringstidspunktet, var i gennemsnit 28,1 år, da de blev registreret, mens de, der har haft forløb, som er afsluttet efter mindst 5 års medlemskab, i gennemsnit var godt tre år ældre på registreringstidspunktet. Blandt rockerne er det altså dem, der i en relativt ung alder er kommet ind i miljøet, som først forlader det. Som nævnt hænger det sammen med, at den største udskiftning i rockermiljøet sker blandt de unge medlemmer af puppet clubs og endvidere i de – nyere – rockergrupperinger, der ikke er Hells Angels MC eller Bandidos MC.

For bandemedlemmerne forholder det sig modsat, idet de personer, hvis forløb er registreret som afsluttet efter mindre end to års medlemskab, var knap 24 år, da de blev registreret. De personer, der først har afsluttet deres medlemskab efter mindst 5 år, var gennemsnitligt omtrent ét år yngre på registreringstidspunktet. Det vil sige, at det er dem, der i en relativt set sen alder bliver medlemmer, som forlader miljøet først. Gennemsnitsalderen ved registrering er dog både blandt ophørte og aktive medlemmer langt lavere for bandemedlemmerne end for rockerne, uanset varigheden af registreringerne.

Sammenlignet med oplysninger fra amerikanske studier af *street gangs* (Maxson 2011) er den gennemsnitlige tid som rocker eller bandemedlem meget længere, idet medlemskab af størstedelen af sådanne gadebander typisk varer mindre end to år (se også Decker et al. 2013). Forskellen er ikke så overraskende i betragtning af, at gadebander består af langt yngre medlemmer – hovedsageligt teenagere – hvis kriminelle aktiviteter er mindre omfattende og mindre organiserede.

#### **4. Genregistreringer og skift i miljø**

At en person er blevet slettet af politiets register betyder ikke nødvendigvis, at personen dermed helt har forladt rocker- eller bandemiljøerne. I alt 241 gange er det registreret, at en person, der er ophørt som medlem af en rocker- eller bandegruppering, på ny bliver registreret. De 241 genregistreringer vedrører 227 personer, idet 12 personer genregistreres to gange, mens én person gør det tre gange. Rockerne vender typisk tilbage til samme miljø, idet de i 84 pct. af tilfældene af genregistreringer atter tilknyttes rockermiljøet. Blandt bandemedlemmerne sker dette for 76 pct. af dem, der genregistreres, jf. tabel 1.

Tabel 1: Genregistreringer i nye forløb fordelt efter tidligere og senere gruppetilhørsforhold

Tidligere registrering		Senere registrering		
		Rocker	Bandemedlem	I alt
<b>Rocker</b>	Antal	119	23	142
	Andel	84 %	16 %	100 %
<b>Bandemedlem</b>	Antal	24	75	99
	Andel	24 %	76 %	100 %

N=241

De fleste rockere, der genregistreres, vender endvidere tilbage til samme overordnede gruppering, altså typisk Hells Angels eller Bandidos. Der er dog også en mindre del af dem – nemlig godt en femtedel – der skifter til en anden rockergruppe, mens knap en sjettedel bliver medlem af en bande. Blandt tidligere bandemedlemmer er det en tredjedel af de genregistrerede, der vender tilbage til samme gruppe, mens 42 pct. bliver medlemmer af en anden bandegruppering, og de resterende 24 pct. slutter sig til en rockergruppe.

For de tidligere rockere, der genregistreres, går der i gennemsnit cirka 1 år, inden de på ny registreres, mens det for de tidligere bandemedlemmer går omkring 1½ år. For begge grupper går det lidt længere tid, når de samtidig skifter fra et rocker- til et bandemiljø eller omvendt.

Der er imidlertid også en del, der bliver registreret som medlemmer i nye grupperinger, uden at de i en periode har været afregistreret. Der gør sig gældende i 247 tilfælde, hvoraf de 113 dog må karakteriseres som kollektive skift, idet flere personer samtidigt skifter fra én gruppering til en anden. Det skete for eksempel, da gruppen *Loyal to Familia* blev dannet i 2012. Den nye gruppe er sammensat af medlemmer fra tre tidligere bander. Tilsvarende kollektivt skift er set, da en stor del af bandemedlemmerne af VHK (Værebros Hårde Kerne) i 2013 tilsluttede sig *Satudarah*.

Det er hyppigst personer, der starter som bandemedlemmer, som skifter mellem grupperinger. De bliver oftest medlemmer af andre bander, men det sker også relativt hyppigt, at de bliver medlemmer af rockergrupper. Rockerne skifter ret sjældent gruppering, og når de gør det, er det hovedsageligt til andre rockergrupperinger.

### 5. Flowet i rocker- og bandemiljøerne

Det er muligt at sammenfatte resultaterne af en række analyser af flowet ved at se på dels omfanget af aktive og ophørte blandt de rockere og bandemedlemmer, der optræder i dataudtrækket fra juni 2009, og dels se på omfanget af nytilkomne undervejs i perioden samt på, hvorvidt de nytilkomne fortsat er aktive, eller om de er ophørt med at være registreret som medlemmer af rocker- og bandegrupperinger. Af tabel 2 fremgår fordelingen af aktive og ophørte rockere og bandemedlemmer i undersøgelsesperioden.<sup>5</sup> En person kan indgå flere gange, hvis vedkommende har flere forløb som registreret.

Tabel 2. Andel aktive og ophørte forløb som rocker og bandemedlem, juni 2009 til januar 2017

	Oprindelige		Nytilkomne		I alt
	Aktive	Ophørte	Aktive	Ophørte	
<b>Rockere</b>	12 %	22 %	27 %	40 %	100 %
<b>Bandemedlemmer</b>	0,3 %	24 %	24 %	51 %	100 %
<b>Alle (%)</b>	7 %	23 %	26 %	44 %	100 %
<b>Alle (N)</b>	<b>268</b>	<b>878</b>	<b>989</b>	<b>1.699</b>	<b>3.834</b>

N=3.834

Tabellen tydeliggør, at gennemstrømningen er stor i rocker-/bandemiljøerne. I de godt syv år, undersøgelsen dækker, er det mindre end hvert fjortende, der har været registreret som tilhørende samme gruppering i alle årene. Det er næsten ingen bandemedlemmer, der har været registreret kontinuerligt i hele perioden. Den lille andel skyldes dog ikke bare, at mange medlemmer har forladt grupperingerne, men i høj grad også, at der er kommet mange nye til. De nytilkomne udgør 70 pct. af alle de forløb, der er registreret i perioden. Det er samtidig kun godt en tredjedel af de nytilkomne, der fortsat var aktive ved udgangen af 2016.

Det er vigtigt at bemærke, at det – set i forhold til antallet af personer, der forlader rocker-/bandemiljøerne – er relativt få, der vender tilbage igen. Som nævnt i det tidligere, er det sket 241 gange, hvilket vil sige under hver tiende gang, nogen ophører med at være registreret som aktive.

5. En person kan indgå flere gange i analysen, hvis vedkommende i flere omgange er blevet nyregistreret.



På trods af den store afgang fra grupperingerne, må rocker- og bandemiljøerne fortsat anses for at være ganske attraktive – i hvert fald for en periode. Selv om antallet af registrerede med tiden er mindsket, tyder tallene ikke på, at det er specielt vanskeligt for grupperingerne at tiltrække nye medlemmer.

Sammenlignes rocker- og bandemiljøerne er stabiliteten klart størst blandt rockerne. Det gælder først og fremmest i Hells Angels MC, dernæst i Bandidos MC, eftersom mere end fire femtedele af de oprindelige og fortsat aktive tilhører én af disse grupper. Som nævnt gælder stabiliteten langt fra for rockergruppernes puppet clubs og Bandidos' støttegrupper, hvor gennemstrømningen af medlemmer er stor. Den lavere stabilitet blandt banderne bør også ses i lyset af, at mange af disse grupperinger er dannet i den undersøgte periode.

Der findes således særligt i rockermiljøet en fast kerne af personer, der har været i miljøet længe. Det er en lille gruppe i det store billede, men den spiller antagelig en vigtig rolle.

#### Litteratur

- Decker, S.H., C. Melde & D.C. Pyrooz (2013): What Do We Know About Gangs and Gang Members and Where Do We Go From Here? *Justice Quarterly*, vol. 30, s. 369-402.
- Klement, C. & B. Kyvsgaard (2014): *Flowet i rocker/bandemiljøerne*. Justitsministeriets Forskningskontor.
- Klement, C., B. Kyvsgaard & A.-J.B. Pedersen (2010): *Rockere, bander og risikofaktorer*. Justitsministeriets Forskningskontor og Rigspolitiet.
- Klement, C. & M.L. Pedersen (2013): Rockere og bandemedlemmers kriminelle karrierer og netværk i ungdommen. Justitsministeriets Forskningskontor.
- Krohn, M.D., J.T. Ward, T.P. Thornberry, A.J. Lizotte & R. Chu (2011): The cascading effect of adolescent gang involvement across the life course. *Criminology*, vol. 49, s. 991-1027.
- Maxson, C. (2011): Street Gangs. I Wilson, J.Q. & J. Petersilia (ed.): *Crime and Public Policy*. Oxford University Press, New York, s. 158-182.
- Pedersen, M.L. & M.Ø. Ribe (2016): *Flowet i rocker/bandemiljøerne*. Justitsministeriets Forskningskontor.
- Pyrooz, D.C., G. Sweeten & A.R. Piquero (2012): Continuity and Change in Gang Membership and Gang Embeddedness. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, vol. 50, s. 239-271.